

חשיבות הכרת העובד כ"נפגע בעבודה" ואחריות המעסיק

מה הם היתרונות שבהכרת הנפגע כ"נפגע בעבודה" לעומת "נכות כללית"?

מטרתו של החוק לביטוח לאומי, המתייחס לפגיעה בעבודה, הינה לשמור על הזכויות הסוציאליות של העובד, תוך יצירת רשת ביטחון כלכלית לעובד במקרה שנפגע במהלך ועקב עבודתו.

אמנם העובד מבוטח בביטוח נכות כללית, אך כדי שיהיה זכאי לקבל גמלת נכות כללית, על העובד לעמוד בדרישות מחמירות יותר מאשר הדרישות שבפגיעה בעבודה. כך, לדוגמה, כדי לקבל גמלה של נכות כללית, המוגבלת לסכום נמוך באופן יחסי, על העובד להיות בעל נכות רפואית של 40% לפחות, ובנוסף עליו להיחשב כמי שאיבד, לפחות באופן חלקי, את כושר השתכרותו.

לעומת זאת, עובד המוכר כנפגע בעבודה - אינו צריך להיות מוכר כמי שאיבד את כושר השתכרותו, וכנפגע עבודה הוא זכאי לגמלה חודשית משיעור נכות של 20%, כאשר התגמול הכספי ניתן כבר מ-9%. בנוסף, הגמלה לנפגע עבודה נגזרת משכרו של העובד, כאשר ההגבלה של סכום הגמלה גבוהה מההגבלה שהיה מקבל מביטוח נכות כללית.

על פי חוק הביטוח הלאומי, העובד מבוטח מעצם היותו עובד, והוא מכוסה מהיום הראשון לעבודתו.

אם המעסיק לא נרשם, או לא שילם במועד את דמי הביטוח בעד העובד, והעובד נפגע, המוסד לביטוח לאומי רשאי

לתבוע מהמעסיק סכום השווה לגמלאות ששילם המוסד לביטוח לאומי, או שהוא עתיד לשלם, ואת השווי הכספי של הגמלאות שניתנו לעובד בקשר לאותו המקרה.

לסיכום, קיימים יתרונות רבים להכרה כ"נפגע בעבודה" לעומת "נכות כללית", ועל המעסיק מוטלת החובה לשלם למוסד לביטוח הלאומי את שווי הביטוח.

מהי פגיעה בעבודה?

חוק הביטוח הלאומי קובע שתי קטגוריות של נפגעי עבודה שיכולים להיות זכאים לקבלת תגמולים: הנפגעים ב"תאונת עבודה" והסובלים מ"מחלת מקצוע". כיוסי ביטוחי נוסף בדרך של חקיקה שיפוטית הוא "מיקרוטראומה".

"תאונת עבודה" - מוגדרת כתאונה (אירוע פתאומי) שגרמה לעובד נזק, שאירעה תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו, ובתנאי שקיים קשר סיבתי משפטי ועובדתי בין העבודה לבין התאונה.

"מחלת מקצוע" - מוגדרת כמחלה שנוקבעה בתקנות המוסד לביטוח לאומי (כמחלות קרינה, נזק לאוזן הפנימית שנגרם על ידי חשיפה לרעש, מחלות צוללנים, מחלות עצמות, פרקים, שרירים, כלי דם או עצבים של

הגפיים - שנגרמו על ידי עבודה במכשירים רוטטים, ועוד) והעובד חלה בה עקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו.

"מיקרוטראומה" - מוגדרת כפגיעה כתוצאה משרשרת של פגיעות זעירות הניתנות לאיתור ולהבחנה, שכל אחת מהן היא "תאונה", ואשר נתנו אותותיהן בעובד, ובתנאי שקיים קשר סיבתי בין הפגיעות הזעירות שהביאו לנזק הרבתי לבין העבודה.

מיהו המבוטח בפני פגיעה בעבודה? 1. עובד שכיר, למעט: שוטר, סוהר, עובד שירותי הביטחון. 2. עובד עצמאי שהיה רשום (במוסד לביטוח לאומי) בעת הפגיעה כעובד עצמאי או שעשה את המוטל עליו כדי להירשם, ולמעט מי שנמנה עם סוג אנשים שהוצאו מכלל העובדים העצמאיים. 3. מי שמצוי בהכשרה מקצועית או בשיקום מקצועי, במקום או אצל אדם שאושר לכך בתקנות. 4. מי שנבחן לפי חוק החניכות או לפי חוק שירות התעסוקה (בשעת הבחינה בלבד). 5. מי שמתאמן לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום. 6. ואחרים.

לסיכום, הנפגעים בתאונת עבודה או מחלת מקצוע או מיקרוטראומה - נחשבים כ"נפגעי עבודה".

*עו"ד ד"ר אורי אנגלהרד - uri@engelhard.co.il - מייצג מעסיקים ועובדים.